بسم الله الرحمن الرحيم

د وطن یادونه

د شعرونو مجموعه

سمیع الدین افغاني

sameuddin afghani

Ketabton.com

د کتاب پيژندنه

د کتاب نوم : د وطن یادونه

شاعر : سمیع الدین افغاني

د چاپ کال: ۱۳۸۲ لمریز ۲۰۰۲ م

د چاپ شمیر : ۵۰۰ ټوکه

خپرندوی افغان ننگ ویب پاڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوز او ډیزاین اجمل اکبري
ټولګه : لمړۍ
د چاپ ځای:
د حق د لارې کلتوري ټولنه – جرمني
E-Mail :s-afghani@hotmail.de

د افغان ننګ د ښکلې پاڼې د قدر وړکارکونکو په خاصه توګه د اجمل اکبري صیب نه د کتاب د خپرولو او ډیزاین نه یوه نړي مننه ، کور مو ودان ۰
سمیع الدین افغاني

سریزه

د «وطن یادونه »د سمیع الدین ، سعید افغاني د شعرونو ښکلې مجموعه د پښتو او پښتنو د ځپل شوي ادب په دنیا کې د رنګارنګ ګلونو څه نوې شان ګیډۍ ده چې د شعر او ادب مینه والو ته بې و ړاندې کوي۰

سمیع الدین سعید افغاني شاعر دی، د هغه په شعرکې د هغه هیلې ، دردونه ، مینه او ارمانونه ژور ټولنیز ، انساني او بشري رنګ لري۰ د سولې، هوساینې او نیکمرغۍ تږی دی۰ د خپل ځپل شوي وطن د زوریدلي انسان په دردونو او ښکې تویوي ، د کرکې ، نفرت او توپیر غوښتنې پر ځای د مینې او محبت اواز اوچتوي د ارمانونو ارمان یې خپل خلک خپله مینه او خپل وطن دی،دخپل وطن په روان ناتار زوریږي او وایي:

په وطن مو جوړ ماتم دی تورتمونو کې مو شپې دي
دا د کوم ظالم له لاسه چه ظلمونو کې مو شپې دي

د هیواد د زخمي زړه، کابل په ویرناست دی، له وطن څخه د لریوالي غم یې د زړه وینې خوري او د پردو پردي کتنې یې د شاعرانه احساس روح ته عذاب شي ، کله د پښتنو خوږ ژبی ملي شاعر ملنګ جان ته مخه کړي او کله بیا د وتلي شاعر او نامتو ادیب ګل پاچا الفت د ارزوګانو دراژوندي کیدو هیلې پالي، په تیرو ویاړي او په روانو ژاړي او د سولې، وروری او هوساینې په هیله د نفلونو سجدې په غاړه اخلي ، دشکونو او بې باوریو تورو لړو ته زوریږي او همدغه څه د افغان ولس د ناورین د اوږدیدو دلیل بولي ، ومو ویل چې هغه شاعر دی، دشاعر دنیا له ټولو غمونو او دردونو سره سره تنګه ،تروشه او یولې نه وي،درد لري ،سوز لري، ساز لري ، مینه هم:

یار چې کړم بیمار د لیونو په چم دود شوم په انګار د سپیلنو په چم

او کله چه غم پرې زور شي نو بیا رندانه د رندانو جمع ته ځي او د خپل زړه خبرې کوي :

زه د رندانو او مستانو جمع ته چه کله ځمه بیرته نه راځمه
زه د بد مسته مې خورانو جمع ته چه کله ځمه بیرته نه راځمه
خو زه شاعر پیژنم ، هغه د مستي،رندۍ او میخوارۍ نه وه او نه دی؛

دردونه ، رنځونه او د روراني زمانې د انسان یې غوري یې پسې اخلي او د تیښتې یوه لار لټوي۰ دده په شاعرانه احساس کې د رندانو او مستانو دنیا له درغو ، ریا ، تذویر او سالوسۍ څخه پاکه د مینې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

محبت دنیا ده نوځکه هغه لوري ته مخه کوي او چه هلته دردونه او پیالې سپکېویني نو ساقي ته په ملامت کې وایي :

ساقي تاثیر دې په پیالو کې نشته ځکه چه خوند بې په نیشو کې نشته

هسې مې بوزه د مستیو لور ته چې د جنت په کنارو کې نشته

د شاعر کلیوالې سندرې چې دملنګ جان د ملي نارو اثر پرې پروت دی خپل ځانګړی خوند او اشنا موسقي لري. دبنجاره بنجاره په نارو کې دوطن تیر یادونه پالي ، دحسنونو سوداګر مخې ته دریږي ، دنارنج د ګل په یاد د ښکلي ننګرهار یادونه کوي او دهمدې محلي سندرو په لړکې دخوږژبي محلي شاعر بهایي جان د« شیر او شکر» سندرو په سبک

د خپل پردیسي ژوند سندره بولي او وایي :

ځه چه ځو بهر ته سېل به وکړو د ملکو توهم بیا بروګلم تو هم بیا برو

نه ځمه بهر ته ځما خپل وطن یادیږي څه کړم عبث ژوند دی په وطن کې د پردو

توهم بیا بروګلم تو هم بیا برو

د وطن یادونه ددرد او احساس سندرې دي ، ژبه یې ساده ، روانه او بې تکلفه ده. په دغې ښکې رنګینه ډالۍ کې د رنګ رنګ ګلانو ننبې شته او په همدې وجه ده چه د هر لوستونکي ادبي تندې ته یو څه لري. داشیبه چې زموږ په ښکلي تاریخي وطن د پیړیو پیړیو زړه خپسه را خپره شوې او د وطن ډیره ستره انساني پانګه مو د پردیسۍ په نیولې دنیا کې د خپلو هیلو جنازو ته ناسته ده ، همدا د هیلو دردونو ،میني او ارمانونو کوچنۍ ګیډۍ هم لو یه ډالۍ ده.

په ډیره مینه

شاه محمود حصین

د لوی او ښښونکي خدای په نامه !

لکه ځنګه چې ټولو ته څرګنده ده په وطن کې د دوو لسیزنا خواله جنګي حالت او ورور وژنې په نتیجه کې زموږ ډیر شمیر وطنوال شهیدان او ډیر نور بیا دې ته اړشول چې خپل پلرنۍ کلي او بانډې پرږدي او د پردو په وطن کې د پریسۍ او مهاجرت ژوند اختیار کړي.

دا یو څرګند حقیقت دی چې په پردي وطن کې د خپلو دودونو او رواجونو څخه لرې د نورو د ارادې او اداري لاندې ژوند کول زموږ په هیواد والو خپلې منفي اغیزې او تاثیرات لرلې چې دغه حالت تر هر څه د مخه د هنر او ادب مزي ځپلي دي . د مهاجرت څپیړو لکه د نورو افغانانو په شان زما مخ هم راشین کړی دی او د ناخوالو سره لاس په ګریوان د غم شپې سبا کوم نو چې کله کله دزړه خواله مې د قلم سره شریکه او د زړه تسکین مې د اشعارو په لیکلو سره وشي ، دغه لنډه شعري مجموعه د همدې هیلې ژوندۍ بیلګه ده.

پدغه مجموعه کې د حماسي اشعارو تر څنګ د وطن د کلو او بانډو ، پرګنیز کلتور په نظر کې نیولو سره محلي اشعار راوستل شوي دي چې زیاتره یې د خوږ ژبو هنر مندانو په خوږو او ازونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې کمپوز شوي دي او يو څه نوريې بيا برسيره پردې چې په مشاعرو او دليکوالو په علمي سيمينارونو کې د کلمه شويدي بلکه د وطن څخه بهر په افغانې مجلو او جرايدو کې چاپ ته رسيدلي دي۰

زه پدې برخه کې لازمه ګڼم د هغه دوستانو څخه چې د دغې مجموعې په چاپ او تنظيم کې يې له ما وه سره را ټول سره مرسته کړې او زه يې دې ته هڅولی يم چې ټول هغه څه چې مو په لاس کې وه سره او ترتيب کړم مننه وکړم ،هيله لرم چې دا لنډه تحفه د محترمو لوستونکو د توجه وړ وګرځي ۰

د لوستونکو د نيکو نظرياتو په هيله۰ په درناوي
« سميع الدين «سعيد افغاني

د وطن پــه ياد

پــه وطــن موجوړ ماتم دی
تــورتمونو کې مو شپې دي
دا د کــوم ظـــالم له لاسه
چې ظلونو کې مو شپې دي
*** ***
ګــران وطن راته سوراورشو
دوزخ لمبې تــري خــيژي
بــل محشرته حاجت نه شته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کـــابــل هـــره کــوڅه مو
ښکلي ښکلي خــــاطرې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس يې وران او ويجاړ کورم
ګـــړنګونو کې مـــو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
١

زوړ او ځوان مو شهيدان شول
څـــوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قـــــبرستان شو
زيـــــارتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزا وڅوک په بردي
په وطن کې چې او ســــيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دا اســـلام پـــــه تـــمه تـــمه
د کـــــافرو کانـــي وشـــوې
هـــــيڅ تميز کـــولای نه شو
په چـــرتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنـــــیا ټـوله راته خاندي
مور په چیغو چـــیغو ژاړو
څه سپین سترګې دنیاګۍ ده
سیاستونو کې مو شپې دي
دا د کــــوم ظالم لــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افــــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مـــــهربانـي وه
د پـــردو لاس بـــه لنډیږي
امــــیدونو کې مو شپې دي
دا د کــــوم ظالم لــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ****** ***
دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نوید د جریدی
په شپږمه ګڼه کې خپور شو۰

۳

اروا ښاد ملنګ جان ته

د مــحبــوب وطــن په غیږ کې ارام اوسه
زه په بل وطــن مهاجــر یم وطن وران دی
هــغه سـیمه ، هغــه خلک ، هغه کلــي
ټول وران شوی ویجاړ شوی مدفن وران دی
څوک په یونوم څوک په بل نوم دي بیل شوي
د قــومونــو او دودونو مســکن وران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـر را پورته کړه د شعـــر خیال کې ګوره
ګدر وران پیـغلې سرتــورې ارمان وران دی
د پـــلرو او د نیـــکو پـــګړی بـــی قدره
د خوشحال او د میرویس خوږ چمن وران دی
پـــه درشـــل مو دوطن دښمن میشته شو
افغاني ولـــس ته ښکلی ګلشن وران دی

*** ****** ***

دا شعر د مرحوم ملنګ جان د څلویښتم تلین په ویاړ په هغه
مشاعره کې چې په ۱۹۹۹ م کې جوړه شوې وه د کلمه شو ۰

۴

دنیکو وطن

خپـل وطن مو وران شو شو محتاجه د پردو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

دلته مجبـــــوري ده هر قـــدم کې تکلیفونه دي
دلتـــــه بې وسي ده هرې خـــوا ته پېغورونه دي
بل غـــوندې قانون دی مایوسي ده زحمتونه دي

هر قــــدم پردي دي راته ښـــــکاري د میرو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

څه خو په وطن کې ډېرې شمېره شهیـــدان شول
ډېر نور د آبرو خلک بې کـــوره بې کاروان شول
څوک بیا په پردي وطن کې پاتې په بیابان شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نسل لا پرېږده چې مــو وران شو دلمسو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلار او دنیکو وطن

٥

څو مره شو بې قدره په بل ملک کې چې او سېږو
دلته هر قـــــدم کې د افغـــــان په نوم زورېږو
ټول عیب په نفـــاق کې دی په دې هم نه پوهېږو

وران شو د شملـــو وطن د کلـیو او بانډو وطن
خوږ دی خلکو خوږ دی د پلارو او د نیکو وطن

راشئ خوږ و ورونو سره یو شـــو د افغان په نوم
څو به دا نفـــاق وي چې بېلېږو این او ان په نوم
لاس د وروری ورکړو دا خلاص او دایمان په نوم

جوړ کړو افغـــاني وطن د سولې او جرګو وطن
خوږ دی خلکـــو خوږ دی د پلارو او دنیکو وطن

*** ***

مهاجرت

٦

اروا ښاد ګل پاچا الفت ته

ستا دالفت ډیوه په لاس وه اوس تیـــارې پریوتې
ځکـــــه وطن کې د دردونو افســـانې پریوتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه یو افغـــــــان په نوم چې تا وحدت ته بلل
اوس یې په کلي او بانـډو کې دغم شپې پریوتي

د پاک احساس او د ورورۍ خبرې کمې ښـکاري
ځکـــه په سمــــــه او میرو کې ادیرې پریوتي

د وطن دښتې او ابادې یا ویجـــــاړ ځایونه
په هر قـــــدم کې د ژوندیو جمـــجمې پریوتي

څومره وحشت او بربریت شـــو په بې وزلو خلکو
په ادیرو کې په زرهـــــــــاوو جنازې پریوتي

څوک به یې راټول کړي دا بې زوره زوروره خلک
چې د نیکــــــونو افتخار جګې شملې پریوتي

راځئ ای ورونو افغـــــــاني الفت ارمان لپاره
چې سره یو شو ګنې خدائیـــګو معجزې پریوتي

*** ****** ***

د اروا ښاد ګل پاچا الفت د سلم تلین په ویاړ

۷

عبث ژوند

محترمو لوستونکو ا

زه یو وخت د مســکو د ښار د پتروفســکي په نامه بازار ته دیو دوست سره لاړم. د بازار په هغه لیکه کې چې افغانانو مالونه خرڅول یو شمیر دوستانو ځـما څخه هیـله وکـړه چې د مسکو په بازارونو کې د افغانانو د مشکلاتو په نـظر کـې نیولو سره یو څه ولیکې. یقین وکړۍ کله چې ما دافغـــانانو دا حالت ولیده ، ډیر غمګین شوم، او د افغانانو دغـــوښتنې سره سم مې د عبث ژوند تر سر لیک لاندې دغه شعر ولیکه.

عبث ژوند

ګټه پاتې نه شوه د شیانو پــه خرڅلونو کې
ګرځم رینکونو کی۱ راګرځم رینکونو کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه خو د بدماش یا خولیګان۲ دلاسه زار یو
ځه بیا د پــولیــسو د زندان د لاسه زار یو
کلــه بیا رینــک کې د اخران دلاسه زار یو
نیم زړه مو اوبه شـو د دالرو په نرخونو کې

ګرځم رینکونوکې را ګرځم رینکـونو کې

۸

ځه رانه رینــک کې ښي او چپ لاس ته ورکیږي
کله بیا په یو کــارتن کې نیم کارتن برک ۴ خیژي
مال چــې مو تلپــت ۵ شي هغــه ټول راتاونیږي
یو بیک مو په شا وي اودوه درې مو په لاسونو کې

ګرځـــم رینکونـــو کــې را ګرځــم رینکونـو کې

ځـــه رانه مـــوټر او په ټکسي کې مصرف کیږي
ځـــه په جـریمه او تــالاشي کـــې مصرف کیږي
ځه د شاګــردانو همـــکاري کـــې مصرف کیږي
نقدی چې پیـــدا شي هغه لاړ شي مصرفونو کې

ګرځـــم رینـــکونو کـــې را ګــرځم رینکونو کې

دا ټول مـــجبوری ده چې په ځان مو قبول کړې ده
کار د ناچـــاری ده چـــې په ځان مو قبول کړې ده
ننـــګ د افغاني ده چې پـــه ځان مو قبول کړې ده
سترګې نه خلا صیږي هرسحرمو په خوبونو کې

ګـــرځم رینکونـــو کـــې را ګـــرځـم رینکونو کې

---

۱ رینک ، خلاص بازار ۲ خولیګان ، بدماش ۳ اخران ، د بازار محافظ ۴ برک ، نیمه خراب ۵ تلپت ، هغه مال چې نه خرڅیږی ۰

مها جرت کال ۱۹۹۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب

ما دوړې پادشاهي خوب ليدو
چې سرمې جګ کړه زه په جيل کې ومه
زه د جيلونو او کمپونو مينځ کې
د افغانانو په سرخيل کې ومه

خوب کې د خپل وطن امير ومه زه
په خپل ولس باندې زهير ومه زه
وه هر طرف ته ټول اباد کورونه
پکې ښايسته ښايسته د بڼ ګلونه
ښه راشه درشه او اخلاص مې ليدو
زه د قومونو په هر خيل کې ومه
زه د جيلونو او کمپونو مينځ کې
د افغانانو په سرخيل کې ومه

وطن ښايسته ښکلى اباد وه زما
د ولسونو اتحاد وه زما
د رنګينه باغونو جوړ وه وطن
ښه په ښايسته واديو موړ وه وطن

چې سرمې جګ کړه دنيا بل شانې وه
د بې وسي ژوندون په سيل کې ومه
زه د جيلونو او کمپونو مينځ کې
د افغانانو په سرخيل کې ومه

څوک د خواره خواخوږی ويرته ناست وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نـــا امـــيد ژوندون تدبيرته ناست وه
عجــب روزګارعجيب خيالـــونه وه بد
د نـــاروا ښـــكـــاري چـــمونـــه وه بد
ټول وه پـــردي پـــردي پردي ښكاريدل
دلا مذهـــب ښكاري په ښكيل كې ومه
زه د جـــيلونو او كـــمپونـــو مينځ كې
د افغـــانـــانو په سر خيـــل كـــې ومه

۱۱

د جـــوړ وطـــن نـــه اديرى جـــوړې وې
د شهـــيـــدانـــو ترتپـــې ډكـــې وى
ورانـــې جادې وران تعميرونه وه ټول
زړونه ويشتـــلي پـرې داغونه وه ټول
د خـــوږ ژوندون اخـــرنى شيبـــې وې
د تدريجي مرګـــي پـــه ټيـل كې ومه
زه د جـــيلونو لاګـــرونـــو مينـــځ كـــې
د افـــغـانـــانـــو په سرخيل كې ومه

د ځـــان ځـــانيو نـــه نفاق جـــوړ وه
د مـــرګ او ژوبـلې اتـــفـــاق جـــوړ وه
خلـــك وه خـــواره او مهاجر هرطرف
د كـــور او كـــلي مسافـــر هر طرف
خوږ افغـــاني وطـــن مو وران كړ خپله
د مرګـــنې طـــوفان په ټيـــل كې ومه
زه د جيلـــونو او كـــمپونو مينځ كې
د افغـــانانو پـــه سرخيـــل كې ومه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم دمارچ ۱۹۹۸

۱۲

سجدې

ستــا د رضـــا دامیدونــو سجدې
ربه ستا در کــې د عذرونو سجدې
د ګـــناهونو نـــه منزلــونـــه جوړ دي
غـــوا ړم ادا د ګـــناهونـــو سجـدې
ســتا دغفار کـــریم رحیـــم له نومو
شــي که قبول د طاعـــتونو سجدې
زاهــده ځانــله چــې مغروره نه شی
زه یــم پیرو د پــاکو زړونو سجدې
څوک دی عابد ستا ددوزخ له ویرې
څوک کړي سجدې دثوابونو سجدې
چې مسلمان دی او قایم په خپل دین
کړي پنــځه وخته د فرضونو سجدې
که افغاني وطــن کــې صوله راغله
زه بــه ادا کــړم د نفــلونو سجــدې

****

کال ۱۹۹۸

۱۳

شکمن

چــې دچــا یمــه همــراز د چا شکمن
یم د چــا د ستــرګو خــار د چــا خوږمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

زماني چې خپلې لوبې په ما وکړې
يم دچا سره اوس دوست دچا دښمن

د ريا او صداقت تو پير لږ شوی
يم د ځينې اشنايانو ګيله من

هرسړی چې تر مطلبه پورې يار شو
اعتبار په ځينو نشته عزت من

څه دنيا شوه څه روزګار او څه يې خلک
څوک د چا په ښو کې ندي رضامن

افغاني پام چې د زړه راز ښکاره نه کړي
په ظاهرو او باطنو يم شکمن
*** ****** ***
۱۹۹۲م

کوم اختر؟

زموږ د کلي د تروږمۍ ماښام څخه څوشيبې دمخه د کلي يوتنکې لس کلن هلک خوشحاله بريښيده، دهلک دخوشالۍ علت يو هم دا وه چې هغه د سبا ورځې د اختر د راتګ څخه خبر شوي وه، هلک ته دهغه مور او پلار د اخترلپاره نوي جامې، څپلۍ او وا سکت رانيولي وه چې هغه په همدې ماذيګر قضاد سباورځې نوې جامې او دنورو دي دوستانو د اختر مبارکۍ تحفې په خپل وجود کې تمثيلولې او همدا وجه وه چې هلک ته يې خوشحاله ښه ورکړې وه، په رښتيا سره کوم اختر چې ماشوم ته سبا راتلونکې وه، نه تنها هغه ته بلکې د کلي ټولو اوسيدونکو ته يې دخوشحالۍ زيرې ورکاوه.

هو، کوم اختر؟ دکوراو کلي اختر، اوکه دمهاجرو اختر، کوم چې دخپل کور، کليو او بانډو څخه لرې په پردي وطن کې لمانځي؟ دا يو څرګنده خبره ده چې اختر هر چاته هرچيرې او په هرځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چې وي پوره او يا نيمه خوله خندا او خوښي وربښي.

۱۵

نوا اختر کوم اختر؟

دا د ځــوانــانــو د خــوښيو اختر
د پيغــلو نجــنو د ټــاليو اختر
د کــور او کـــلـي اخـــتـر
چـــې لـور دودونــــه لــري
د ســپــورا و پـــــلی اخــتر
ښـه رواجـــونـــه لـــري
دا د خــوښيــو اتــنــونو اختر
دا د خوشحاله ســرودونو اختر
دی د بيـوزلو کونډو رنـډو اختر
د يتيـمـانو او بـربـنـډو اختر
د غريبـانو او خـانـانو اختر
د مسلمـانو دينــــدارانو اختر
وي مبارک دې په تمامو خلکو
وي برکت دې په تمامو خلکو
ښه افغاني دود او رسمـونه لري
خدايګو چې ښکلي رواجونه لري
*** ***
۱۹۹۸ کال مهاجرت
۱۲

د خواست ياري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ایلمه پسه وي اشنا وریجې دالري غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

زه خو د بازار خړو ګردو په رنګ تور کړی یم
کور ځیښتن د کوره هم څو ځلي جواب کړی یم
دلته پـــردي ملک کـــې دا حالا تو زورولی یم
هیڅ پروایې نه شته اشنـــا خپله حسابي غواړیي
رنګ په رنګ کالي غواړي

د مره زه ګټم چې یـــې مصرف کړم اولادو سره
دا چې سر ګردان یم هره ورځ ترلمرولیدو سره
لاس په ګریبان ګرځم خپـــلو جړو حسابو سره
نه ور معلومیږي د پردو سره سیالي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

۱۷

اوس چې د بازارونه ورځ له ورځې خـــرابـــیږي
مال مو مخ ته پروت دی دم په دم ساحه تنګیږي
ټوله دنیا غم شي اشنا سر پرې نه خلاصـــیږي
خپل خپلوان یې راشي د کشمشو قابلي غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

یو خوا پردیسي ژوند ډیر بې حده زورولـــی یم
بل خوا په وطـــن کـــې دا نـــا خوالو کړولی یم
ژوند دی چې تیریږي تکلیفو بې وسې کړی یم
داسی یو حالت ته قـــوي عزم افغاني غواړي
رنګ په رنګ کالي غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

۱۸

سوز

یار چې کړم بیمار د لیونو په چم
دود شوم په انګار د سپیلنو په چم

تورو تورو سترګو حیاناکو دې
ویوړه رانه زړه د زوریدو په چم

مستې ستا د سپین مخ له رڼا ځینې
شپه شوه راته ورځ ستا د شغلو په چم

یاره د یو خوږ نظر په تمه دې
یم په انتظار د تیروختو په چم

سترګې د امید مې درته پاته دي
مړ کړه را ژوندی د قصیدو په چم

سم د افغاني دود او دستور سره
خپل به شي نګار د مرکو په چم

کال ۱۹۹۷

۱۹

مستي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د مستانو او رندانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
زه د بد مسته میخورانو جمع ته
چې کله ځمه بیرته نه راځمه
د چتو پیغلو ښاپیریو ښار کې
د چا نظر ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
یم د رندانو میخورانو جمع کې
نو میکدې ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
د مینانو د هوس دنیا او....
لوی سمندر ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
مالي دې ښاد وي بڼ ګلزاره مدام
د ګلو سیل ته چې ورځمه بیرته نه راځمه
افغاني پوه کړه دا ساقي په رمز کې
چې یې پیالو ته کله ځمه بیرته نه راځمه

*** ***

کال ۱۹۹۷

خمار

ساقي تاثیر دې په پیالو کې نشته
ځکه چې خوند یې په نیشو کې نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

یـــا د خـــوږو ترخو توپیر دې لږ دی
یا چیرې رنـګ دې په ترخوکې نشته

چـــې د محفل یاران خـــمار پاته دي
ښایـــي تادي دې په پیالو کې نشته

۲۱

هسې مـــې بوزه د مستیـــولـــورته
چې د جنـــت په کـــنارو کـــې نشته

چې د غمـــونو مې بې غـــمه کاندي
داسی حالـــت چه لیونو کـــې نشته

داچې مـــیخوره لـیونی مـــی بولي
اوس دامـــقام په ارزیدو کې نشته

چې مې حالت د لیونتوب معلوم کړي
ساقي دا راز دې پـــه فکروکې نشته

خـــمار خـــمـــاردی افغاني دکلو
نور یې طاقت په صبریدو کې نشته

کال ۱۹۹۸ م

۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنجاره ماما

نورشيان يې ډيردي داپايزيب يې ځومره ښكلي دى
مورې بنجاره مــامــا راغلي دى

مورنه پيسې غواړي چې پايزيب يې ډيرخوښيږي
رنګ رنګ سيــخكونه په اوربــل يې هوسيږي
عطرشام پاريـــس يې په دمـــاغ ډير ښه لګيږي
نقدى پيسې نه وى ماما پور پـــه ځان منلى دى
مورې بنجاره مــامــا راغلي دى

اخــلي دنداسه چـــې دنداسه يې ډير خوښيږي
سرى شونډى چې ګرځي نو اشنا ى خوشحاليږي

تورې تورې سترګـــې پـــه كجلو ښه ښكاريږى
سرو زرو چارګل ماما پـه برجب كې ساتلى دى
مورې بنجاره مــامــا راغلي دى

ځان چې يې سينګاركړه بيانوځي نوردګدر په لور
مورې د هـــمزولـــو سره نـن دمـــازديګر په لور
ډير به شي خوشحاله چـې د يار شي دنظر په لور
اچوى ټكريى چـــې افغاني كلتوريې ښكلى دى
مورې بنجاره مــامــا راغلي دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شعر د طــاهر شباب په ښکلي اواز کــې کمپوز شــوی دی.

۱ بنجاره یا قوال هغه پلورونکی دی چې پنډ په شاه له ځانه سره تارستن سرخي ،سفیده ، رانجه او
نور ضــروري شیان کـلي په
کلي ګرځوي.

******** *** ***

کال ۱۹۹۷م

مهاجرت

۲۴

د حسنونو سوداګر

د حسنـــونو سوداګریـــم شرابـــی حسن په څو دی
چې معیاریې خال او خط وي کتابي حـــسن به څودی

چې خوشحال یې هسې ستایي افتخارپرې شاعران کا
د تـــرکانو د خـــوبانو ګـــلابـــي حسن پـــه څـــودی

چې د سترګو په ښکـــلایـــې ټول عالم په مسیدو دي
د قـــفـــقاز د هســـکو پیغلو عنابي حسن په څو دی

چـــې عـــالـــم ورته سلا کـــا ښاپیرۍ ورته حیرانی
د سلاویانو په وطـــن کې ارزانـــي حسن په څو دی

نورستـــان په سر درو کې د هلمند رود شاو خوا ته
د قندهـــار کلو بانډو کـــې نوراني حسن په څو دی

د ښکـــلا او د حسنونـــو په بازار کـــې هسی ګرځم
چې بازار یې څنګه خـــوږدی افغاني حسن په څودی

(c) ketabton.com: The Digital Library

کال ۱۹۹۷

۲۵

وطنی مصری

دوطـن غـیـرۀ کې مې کـور دی
ماته پردي مالت کې خوب کله راځینه
دوطن خـاورې بـه رانـجـه کـړم
دا پردیسۍ ژوندون مې هردم زوروینه
چـې مـو تـاریخ تـه نـظـر وکـړو
جګې شملې مـود پلرو رایادې شینه
دا مـو پـه خـپله پـه ځان وکـړه
چې د پردو په لمسون خپل کورورانونه
راځـی چـې خپـل وطـن ابـادکړو
ترڅو بـه ګالـو د پـردیو پیغورونه
وطن د ټولو شریک کوردی
دا دښمنان مو په قومـونو بیلوینه
د اتفاق نه هرڅه جوړ شي
راځی چي یوکړوافغاني خواره قومونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ مهاجرت

۲۶

د وطن اتلان

ستا پـه لـوړو غرونو د افغان بچي
جوړې کارنامې کړې قهرمان بچي

ټینګ یې په دښمن باندې ګوذاروکړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

و مې لید ډګر کې پهلوان بچي

سوله یې شعار ده مخ په وړاندې ځي
دوی دي په تصمیم کې با ایمان بچي

ساتي خپل وطن لوړ شجاعت لري
دا د توري پرېښن او د میدان بچي

باسي کشتۍ خپله د ساحل په لور
دا د طوفانونو د دوران بچي

دوی په افغاني غیرت نازېږي تل
دا د صداقت او پاک وجدان بچي
****
کال ۱۹۹۸

۲۷

یادونه

په زړه کې مې یادېږي د اشنا ښکلي یادونه
د تیرې زمانې کیسې پخوا هغه وختونه

په سروشونډو ملالو به یې نیشه ومه بې خوده
وطن چې یادوم ورسره جوخت دي ستا یادونه

نن بیا د خدای لپاره په احوال مې لږ خبر کړه
تر څو به دا غربت وي او تر څو به دا نکلونه

مزار ته چې مې راغلې اشنا دا لره په یاد کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تورو خاورو ځنګ ته مې تازه کړه تصویرونه

دا نن چې افغاني یمه مجرم په کوم ګناه زه
د خلکو په وطن کې به ترڅوویٰ دا غمونه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸
۲۸

د نارنج ګل

چه موسم یې د نارنج دګل بهارشي
را په یاد مې هغه ښکلی ننګرهارشي
د نرګس، ذنبق،نارنج د ګل له فیضه
زړونه مست په نڅیدود هردلدارشي
ننګرهار زموږ د ښکلو ګلو ښارکې
په سپرلي کې دشاهی د بڼ دربار شي
د رباب او د بلبل خوږو نغمو کې
خوشحالي شی جم اوجوش بڼ اوګلزارشي
ځومره ښکلې ښه فضا د طبیعت شي
رنګینه ښایسته ګلان د پیغلو هار شي
ښه فضا شاعرانه شي هرې خواته
افغاني ګلشن کې ښکلی لاله زارشي

دا شعر په ۱۹۹۸ کال دلیمې په مجله کې خپور شو۰
کال۱۹۹۸

۲۹

خپل وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځه چې ځو بهر ته سيل به وکړو د ملکو
تـو هـم بيا برو ګـلـم تو هـم بيا برو

بيا كه بريم ګليم درخارج عـجب روزګار است
رنګ برنګ موتر و سرويس ها قطار قطار است
ماهـی يـی كنسروكـتی پـيوه مـزه دار است
مـيـريـم سـويـدن ، استـرليـا تـا بـه پـيرو
تو هـم بيا برو ګلم تو هم بيا برو

نه ځـمه بهـر ته ځـما خپـل وطن ياديږي
زړه مې د كابل كلو بانډو نه نـه صبريږي
هر مازيګری د شهـرنو مـې نـه هيـريږي
څه كړو عبث ژونـد دی پـه وطن كې د پردو
تو هم بيا برو ګلم تو هم بيا برو

هر طرف جـنګل و سر سبزی شده بسيار
هر جايی كه ميری كس به كس نداره كار

۳۰

بپـوش مودی روزه كتی مه برو بی خار
ميريم به سركس و يګان وقت به كازينو
تو هم بيا برو ګلم تو هم بيا برو

نه ځـمه بهرته موراو پـلار مې په وطـن كې دي
زړه مو ډير زوريږی شهيـدان مو په مدفن كې دي
خلک مو ټول تباه شو دښمنان مو په درشن كې دي
رب دې فـضـل وكـړي دوطـن پـه شا ځلـمو
تو هم بيا برو ګلم تو هم بيا برو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانې زه پــوهېږم ستا احساس د قدر وړ دی
هر سړی په خپل وطن کې دروند او مکمل دی
غــوارو افغاني وطــن زمــوږ دغه تــکل دی
خدای دې کړی نصیب زموږ د خپل وطن ابرو
تو هم بیا برو ګلم تو هم بیا برو
*** ****** ***
دا شعر په ۱۹۹۷ کال کې د اتحاد او عمل د نشریې
په دوهمه ګڼه کې خپور شو۰

۳۱

اروا ښاد اسحاق ننګیال ته

چــې خبــر شو مه په مــرګ د ځوان ننګیال
شوم غمګــینه زړه خــفــه شو بې مجال

د احساس تاثیر په قلب د هر شاعر وي
ستا وه ښکــلې مرتبه د نــازک خیال

د وطن ورانــی هرچاته بې هیڅ نه وي
څوک په سره مرمی شهید شی څوک په چال

دردونــکــې جــنازه ډک لــه احساسه
خــښوي د وطــن ځــوی دی بــې مثال

۳۲

تر ابــده به وي مــلاست په تفکر کې
دا زموږ د زړه همراز اسحاق ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا په مغز او تفکر کې اوس باقي دی
هغـه شعــر هغــه نـثر هــغــه خــيال

پيرزو مشه دا سې مرګ د چا دښمن ته
چــې وطن يې ورته خوږ وي په هر حال

رب دې تــاته جنتونه در نصيب کړي
مــرتـبــه دې تــل بــلنـده د کــمــال

افغاني وطــن تمــام مرګی مــرګی شو
بيا داغداره شــو زړګی دی په ننګيال

*** ****** ***
کال ۱۹۹۸

۳۳

زړګي ته

زړګــيه ښــکــاري کــم قـــوتــه شولې
د ژوند تــرخـوته نا تــاقــتــه شــولې

ځــوانــي دی لاړه د غــمــونـــوسره
اوږدو مــنــزلــوته بې همــته شــولــې

زه د کــلــونــو امــيــدونــو پــه لــور
تــه نيــمه لياركــې بې جــرته شــولــې

لــری مــنــزلــونــه دي دلــرې اشــنا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ور رسیدو تـه کـم قـوتـه شـولـې

لکه چې ښکـاری اخـري شیبې دي
اوس خپل تصمیم کې مـلاتـه شولې

افغاني خپل ژوند ستا په ژوند کې وینی
ښکاري جـدا چـې تـرقیـامته شولې

*** ****** ***

کال ۱۹۹۸
مهاجرت
۳۴

مینه

خوږې سترګې د جـانان
زه پوه نشوم په خپل ځان
زړه بې ویوړه په یو ان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

پـه خـمـارو سترګو یارکـتل کوي
پټه مـینه بـې پـه مـا اثـر کوي
اشنا ګران دی خدای دې نه جدا کوي
ښایسته زلـفې پـریشان
قـد بـې سروه د بوستان
څه ښایست دی د سبحان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

راته ګـرانه زما ښکـلې مـحبوبا
ښایسته مخ بې لکه ستوری د سبا
کړم صفت بې پـه عـالم کې برالا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵

موزون قده خوش اندامه ده لیلا
غنم رنګه خوش ژبان
شکر لبه تور زلفان
سپین غاښونه یې مرجان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه

چه په مینه ،مینه کړمه یې صفت
زه به جار کړم ترینه خپل حسن صورت
اشنا ګران دی خدای دې نکړې خجالت
څه شرینه خوش ژبان
څه ښایست لرې پنهان
افغاني لباس پرځان
نور به نه ترینه راځمه ،نور به نه ترینه راځمه
*** ****** ***
کال ۱۹۹۸ م

۳۶

سینګار

محبوبې ښه سینګار دې کړی دی
صنمې اور دې لګولی دی
ځان به له تا سره اشنا کړم
تل به دې قدر په رښتیا کړم
ګلې زړګی دې رانه وړی دی
صنمې اور دې لګولی دی
له خمارو سترګو دې جار شم
کړم افتخار چه زه دې یار شم
څه شین ټکری دې اچولی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

صنمې اوردې لــګــولــی دی
دا افغاني ستــا خدمت ګــار دی
د تورو ستـــرګـــو خـــریدار دی
دا خوږ زړګـــی دې پرې چولی دی
صــنمې اور دې لــګــولـــی دی

دا شعر داحمدجاوید شریف په ښکلي اوازکې
کمپوزشویدی٠
کال ۱۹۹۲م

شین خالی

څـــه ښکلا څـــه نازونه یـــې دی
تور اوربـــل شنـــه خالونه یې دی

جګه ونـــه شمشادیې قامت دی
ده مغروره شاهین یې صفت دی
نـــاز ادا فـــریـــبونـــه یې دی
تور اوربـــل شنـه خالونه یې دی

چې کتل کړي په ناز لکه حوره
ښکلی مـــخ یې ځـلیږی له نوره
شوخ نـــظر ســترګکونه یې دی
تور اوربـــل شنه خالونه یې دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې لــه ورایه په ناز نازکتل کا
په زړګي مې د غشو ويشتل کا
جـــادوګـــر منترونه يې دي
تور اوربــل شنه خالونه يې دي

افغاني حسن جوړ شنو خالو دی
چې يې وړی زړګی په پلمو دی
پراتـــه زړه کې غمونه يې دي
تور اوربـــل شنه خالونه يې دي

****

دخوب تعبير

دا د مرګ د خـــوب ليدل وه؟
که د ژوند د خوب تعبيردی ؟

خوشحـــــالي وه او جشنونه
خط او خـــال وه او حسنونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په جنت کې مې نـــــوشي وه
د ذاهـــــــد و بد مستي وه

عنطهور شراب څښـــل کيږي
نه ګناه ثــــــــواب چليږي

۴۰

هلته حورې په نڅـــــا وې
د غلمـانو پـايــــــکوبي وه

ايمــانــونه په نڅــــا وه
ثوابــــــونـه دي رقصيږي

ټول جنت کې خـوشحـالي وه
د ذاهــــــدو بــد مستي وه

ټـــول وليـان وه او پيران وه
څوک صـادقه مومنـــــان وه

په مستيـــــو کې سجـدې وې
د ثـواب کيسې پــــخې وې

دا د مرګ د خـــوب ليدل وه ؟
که د ژونــد دخـوب تعبير دی ؟

*** ****** ***

کال ۱۹۹۲

۴۱

تير يادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خړ سیندونه سیلابونه مې یادیږي
د وطن شنه شنه فصلونه مې یادیږي
د ودونو او دودونو رواجونو
ها دیرې ها مجلسونه مې یادیږي
سندریز خوږې نغمې د حجرو مینځ کې
ها ګیسونه او کتونه مې یادیږي
د مرغیو ګڼه ګونه او سیلونه
د چق مق ټوپک غږونه مې یادیږي
د قزلاقو او یارمخچو په موسم کې
د دامان د غره دامونه مې یادیږي
د چتکو او مړزو جال په لاس کې
هغه لوی کمندونه مې یادیږي
په جوزا کې د توتانو په موسم کې
د فصلونو درمندونه مې یادیږي
مصلی او درمند شاخې په لاس کې
تورچنګړ لوی چجونه مې یادیږي

۴۲

د دهقان په لاس چې تیګه د میزان شي
لپکۍ او خجورونه مې یادیږي
د چینی نه د اوبو منګې په سر کې
ها د پیغلو کتارونه مې یادیږي
مړ اوبل داوربلکو الوتنې
د بامو د سر خوبونه مې یادیږي
په اختر کې د ځوانانو ډلې ډلې
ها میلې او اتنونه مې یادیږي
د پی مخو ښکلو پیغلو بیر او بار کې
هغه لوی زیارتونه مې یادیږي
رنګ په رنګ ښکلې جامې د طاعتونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مسجد کې ښه وعــظونه مې یاديږي
ځومره ښکلې څه ښایسته کلي بانډې دي
جــم او جــوش د بــازارونو مې یاديږي
یــادول یــې زیــاتــوي د زړه دردونه
افغاني هــا تیر وخـتونـــه مې یاديږي

۱۹۹۸-۱۲-۱۲
مهاجرت
۴۳

خاطره

یاره خوږ مــې ستا یــادونو ته نــظر شو
ځکــه بیــا مې د درتلــو هوس په سر شو

د حرم د بــاغ د حــورو غــم کې نه شوم
چې په زړه مې ستـــا د مینې خوږ بشر شو

را په یاد چې مې ستا تللې خاطرې شوې
پوه پرې نه شوم چې سبا که ماز دیګر شو

افغاني پام چې په تلو یې منکر نه شې
ګوندې بیا دې په نصیب هغه دلبر شو

****

کال ۱۹۹۲م مهاجرت

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۴

باران

په شیبــو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
په لوړو غرو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
کله باران کله سیلۍ شي
کله بیــا تالنده ګلۍ شي
بیا تر غرمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
د پســرلــی بـــاران وریــږي
لارې کوڅې پرې تول لمدیږي
په شنو فصلو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
دا زموږ کلي او کوڅو کې
د بــارانونو پــه وختو کې
بیا په هفتو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران را تاو شــو د تیرا نه
هلته د کوزې پښتونخوا نه
په اپریدو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
باران نه جوړ شوه سیلابونه
کړې به چــپــه کلي کورونه
په دامانو ی اوروینه ګلې بیرون باران دی
د افغاني کوچاني ژوند کې
هلــتــه پــه لاره د الــبنــد کې
په شائلمو یې اوروینه ګلې بیرون باران دی
مارچ ۱۹۹۹

۴۵

اغیار

کلــه بــه څــما ارمــان تــر سره شــي ؟
بــاغ بــه مې ګــلزاره بــاثـــمره شي؟

کله به خــمار پــه ســر ورجــګ شمه ؟
پورته د عنقــا پــه شــان وزرې شي ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

څېرې ګرېوان سم چې په بېديا شمه
کله چې مې ساه په ځان ابتره شي

جيل چې مې دغم دانې تسبيح شولې
يدا چې مې راټول د ژوند ټغره شي

وې نسم محنت نورد ژوندون ځينې
ماته د فرهاد په شان ککره شي

جوړ چې شو قيامت مې په وجود وجود
هلته به ارمان د يار تر سره شي

*** ***

مارچ ۱۹۹۹ کال

۴۲

افغانته

هڅه ده ټينګ عزم ارادې لري
ګوره د افغان زړه څه اسرې لري
څوک دی چې احساس ته قرباني ورکړي
ودانګي مرچل ته عقيدې لري
ژوند ترخو خوږوچه وي پوخ کړي څوک
اور دی د احساس بلې لمبې لري
پوهه هم ښکلا بې ده په زړونو کې
خلکو سره ښې مرودې لري
عمر چې شي تير په ولونو کې
ګوره چې روزګار څه ورځې شپې لري
خپله عقيده قوي تصميم سره
ژوند کې شجاعت راز او مزې لري
مرد وي د روزګار چې سربازي کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیند دی که سیلاب لوړې څپې لري
ما یې افغاني احساس احساس کړلو
مینه د وطن یې خاطرې لري

****

کال ۲۰۰۰م

۴۷

غزل

محفل چې دیارانو ټنګ ټکور سره مزه کا
خوښي او خوشحالي دکلي کور سره مزه کا

پروا مې د اشنا په ځان منلې وه نو ځکه
اشنا ستا یارانه خو د پیغور سره مزه کا

د ژوند په اوږدو لارو منزلونو اوسترړیا کې
دا ټول جار او جنجال بیا د زړه زور سره مزه کا

څوک ناست دی غمازي کا څوک دښکلو سودا کړدی
دا ژوند او کارو بار بیا لږ څه شور سره مزه کا

ځواني چې مې دیارقد او قامت سره ښکلا ده
خالونه یې په مخ کې درې څلور سره مزه کا

دیدن ته چې د یار په افغاني وعده ورځمه
سور شال یې پلو داره په سر خور سره مزه کا

****

کال ۱۹۹۹م مهاجرت

۴۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه دنیا

نن چې اشنا زما تر خوا راځي
بیا مې زړګي ته مشغولا راځي
چې مخامخ ورته کتلی نه شم
زه ترې شرمیږمه حیا راځي
زړګیه پته مینه مینه شولې
داسې ښکاریږي بیوفا راځي
د زړه زخمونه به ټکور شي زما
سترګو ته ښکلې تماشا راځي
دا دخوښي او خوشحالي ورځې دی
چې د شب قدر شپه په ما راځي
چې یې تسل دخوږ زړګی پری وشي
د افغاني د زړه دنیا راځي

******

کال ۱۹۹۲

۴۹

ګران وطن

دا مو د خاپوړو کلی کور دی
دا مو د نیکو د توري زور دی
ورک به شي غلیم چې مخ یې تور دی
سر به ترې قربان کړم د بدن سره
مینه مو ږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په مو ږ باندی ډیر ګران دی
دا زمو ږه خو ږ افغانستان دی

لوړ چې په هوا کې یې بازان ګرځي
هلته په ځنګلو کې یې زمریان ګرځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ په سردروکې يې طوطيان ګرځي
مست يې بلبلان د باغ او بڼ سره
مينه موږ لرو د خپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډير ګران دی

دا وطن خوشحال غوندې بچيان لري
دلته کې نازو انا لمسيان لري
لوی احمد شاه ستر نوم په جهان لري
ساتو به يې شاړې د چمن سره
مينه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډير ګران دی
دا زموږه خوږ افغانستان دی

۵۰

وګوره هرات دی که لغمان
يا که ننګرهار دی که جوزجان
پورته قطغن که بدخشان
غرونه يې ښه ښکاري د معدن سره
مينه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډير ګران دی

وايي هريرود اوبه خوږې لري
سيند د ارغنداب جګې څپې لري
ګوره د کنړ سيند څه نخرې لري
جوړې ترې بيالې دی د سربن سره
مينه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډير ګران دی
دا زموږه خوږ افغانستان دی

دا وطن زموږه افتخار دی
دې کې موعزمت د نيکه پلار دی
دا د افغاني کلتور يادګار دی
لاس په ګريبان ګرځو له دشمن سره
مينه موږ لرو دخپل وطن سره
دا وطن په موږ باندی ډير ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږه خـــــوږ افغانستـــــان دی
****** ***
دیسمبر ۱۹۹۹ ویزبرگ جرمني
۵۱

اروا ښاد سعید افغاني

پــه لــوستــلو اولــو للو
د لوی خــدای په پیژندلو
وه مــصروفــه تل مدام
د علــمیت یــې لوړ مقام
دقــوي تـحلیل خاوند وه
دی د لوی نظـر ښـېتن وه
ډیرعــلمــونه یې لوستلي
کتابونه یي پــري لیــکلي
دا د مــصر د اظــهر نــه
فارغ شــوی لــوی مظهرنه
شو دکــتــور د فــلسفې
هم صاحب شــــو درتبې
فیــلسوف دیني عالم وه
مــدرس اوښــه معلم وه
د عــلمیت یې تــل مدام
مستفید شو خاص او عام
مشرف د خدای پــه کور شو
چې روان دحج په لــورشو
دی پــه دریشپیتو کــلو
شو وفــات دا عــالم پوه
رب دې ور کړي جنتونــه
د لوی خدای دي قــدرتونه

اکتوبر ۲۰۰۰
۵۲

عزم

ایښی مــې قدم په لری لیار ده بیا
ځمـــه اخــر گــام پوري رسیږمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا لیـــاره اوږده ډک لـــه خطره ده
بیا بـــه خپـــل مقام پورې رسیږمه
عـــزم مې قـــوي اراده ټیـــنګه ده
خود به خپل ارمان پورې رسیږمه
سر مـــې قربانـــي ته لمسولی دی
یا بـــه خپـــل مرام پورې رسیږمه
ژوند سرې تو دې راته ښودلي دي
اوس بـــه د جانان پورې رسیږمه
پوه شجـــاعت قـــوي تصمیم سره
چین دی یا که شام پورې رسیږمه
رب که مـې همت سره ملګری شي
پورته تـــر کـــیهان پورې رسیږمه
ګـــوره افغاني پـــاک ارمانو سره
خود به ســـر انجام پورې رسیږمه

*** ****** ***

۲۰۰۰ –۱۱ -۲ -جرمني

۵۳

انسان

د ادم د زړګـــــي ویـــــنه

چي بدله شوه پـــه مـینه

قـــدرت ګـوره د سبحان

چې پیدا یې کـــړ انسان

د زمـــان بهـــیر چلـیږي

خلک کلـــه پرې پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فــرشتــو دی راوستلی

دې دنیا ته انسان ښکلی

انسانـــي مـــینه انسان

رب پیدا کړه پـــه جهان

دې جهان تـــه دی حیران

د ادم لمـــسی انـــسان

کال ۲۰۰۱ اولم جرمني

۵۴

ناکام

د ژونـــدون پـــانه مـــې خزانـــه شـــوله
د زړه دنیـــا مـــې خـــلکو ورانه شـــوله

څوک بـــه مـــزار ته بلې شمعـــې راوړي
چه مې د ژونـــدیـــوه پـــاشـانه شوله

د امـــیدوغـــوټۍ مې خلاصې نه شوې
چیغـــه مـــې پـــورته ترکـــیهانـــه شوله

د اوږدو لارو مـــــنـزلـــونــو لـــړۍ
دا څـــومره زغرده کـې پریشانه شوله

د نـــامـــــرادو ارمـــانـــونـــو کـــړۍ
ماتـــــه راوشلـــیدلـــه ورانـــه شـــوله

دا د جـــفـــا او ظـــلـــمتـــودنیـــاگـــۍ
د خـــوب لـــیـــدو سره بـــل شانې شوله

د زړه یـــوه ټـــوتـــه بـــه څـــو ټـــوټې شـــي
چـــه د عـــلاج چاره مـــې گرانه شوله

چـــه جـــنـــازه مـــې جـگوی مه ژاړئ
اوس مـــې د رنـــځ چاره اســانه شوله

افـــغـــاني گاله د قیـــامت ستـــړیاوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـه دې د ژوند مـــده پـايـانه شـوله

*** ***

اګست۲۰۰۳ مهاجرت

۵۵

ګیله

نشته د خـــوښۍ خـــبرې دلته کې
پاتې د وروری خـــبرې دلــــته کې
هر سړی په خپـــلو خولو لوند وينم
دې د بې کـــسۍ خـــبرې دلـــته کې
څوک چې ښه روزګاريا ښه دولت لري
کاندي د مستۍ خــبرې دلـــــته کې
بله دنيــــابل غـــوندی قانون دی دا
چـــلي د رندۍ خـــبرې دلـــته کې
هيڅـــوک دلته هيڅا سره مل ندی
دی د مــــايوســـۍ خبرې دلته کې
خـــپل درته پردي پردي کتل کوي
کم دی د خـپلوۍ خبرې دلتـــــه کې
هغه چــې اخلاص او صميميت به وه
تـــللی پـــخوانۍ خـــبرې دلته کې
درومــــه افغاني په خپـله ليار پسې
نشتـــه وطنۍ خبـــرې دلتــــه کې

*** ***

اپريل ۲۰۰۰ مهاجرت

۵۶

غم

ډوب پــه تصـــــور کې د اشنــــا یمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تر زنې ناست چې تر سبـــــا يمـه
مـــه څېړئ دردونه ځمــــا مه څېړئ
پرېږدئ چې اختــــه په خپل سودا يمه
مــــا د ليـــــونو پـــه کلي ورولی
زه هم لېـــونی د خپـــــل ليلا يمـــه
سرمې د منصور غونـــدې په دار ښه وه
نه چې د خپـــــل يار ځينې جـدا يمه
نکړي د زاهــــــد جــادو په ما اثر
زه خـــوار ازلي ډوب له ګناه يمـــــه
اچـوم کچکـــول بيا د بهلـول څنګ ته
ځم د خپل اشنـــــا د درګــدا يمـــه
ژوند مـــا افغاني په غم کې تېر کړلـو
زړه مې شو پلی په خــــوله خنـدا يمه

*** ***

ماين اشف جرمني
جنوري ۲۰۰۱
٥٧

جهانې ته

پـــه ســاده روان نظـــمونـــو
په پـــخو خـــوږو نــکلونـــو

دې پـــخې خـــوږې خـــبرې
کـــه امـــيل د مــــلغـــلرې

چې هررنـــګ لري خوندونه
پـــه زړه پـــورې ښه طنزونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

در ســـپړي درتـــه رازونـــه
تـــجـــربې دي هـــم پـــندونه

نـــمـــونـــې دي داحـــساس
دي پســـند د عام او خاص

پکې پروت دی لوی حکمت
د باري د شـــعـــر صـــفـــت
*** ***
جرمني سپتمبر ۲۰۰۳ م

۵ ۸

میپرست

زه ســـاقي او می خانې سره اشنا یم
ځکه اوس د ټـول غمونو بې پروا یم
نصیحت په ما د هیڅ چا اثر نکړی
زه په خپله په نیشوکې غټ پیشوا یم
سم او بد هسې چې ما دي پیژندلـــی
په خپـــل عقـــل د ذاهـــد ه زه دانا یم
رنګـــینې د میخانې سره عـــادت یم
په مـــستۍ کې د ساقې د زړه دنیا یم
د رندانو او مستانو په حساب کـــې
حساب شوی یم نه اوس بلکه پخوا یم
چې ساقي د میـخانې سره مې راز شو
زه تـــر نورو هوښیارانو مستثنی یم
افغاني چې په نیشوکـــې څه لـــیدلي
په خمـــار کـــې په هغه لـــیدوسلا یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۹

پل دی بختور شه

شپـــې دې د برات شــه شــه کلـــونه دې اختر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پـــل دې بخـــتور
پل دې بختورشـــه ناوې مـــینه کـې دې کورشو
نوې اشنـــايي شوه نـوی بـــل د مینــې اور شو
ستا د حسن شــمعه چــې روښانه په هــرلورشو
حســن دې ښــکلا دې چــيرې مـه شــه د نــظر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پـــل دې بخـــتور
نن چې دې محفل کــې خوشحالــي ده هم خـندا
خوښــې دې هــمزولــې دي په مــينه کـړي نڅا
يــې د نجــونو مـــيره ټــول دا ستا په تمــاشا
رب دې په نصيب کړه په ژوندون کې زيب اوزر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پـــل دې بخـــتور
ناوې نوی ژوند کې خوشحالي دې شه نصيب
کوردې بختورشه خوږ اشنـــا دې شه طبـيب
اور يې چې بلـيږی پاک الله يې شــې قريـــب
وی دی په امان کـــې افغـــانـي ښـــکلی بشر
پــل دې بخـــتور شــه ناوې پـــل دې بخـــتور
جنوري ۲۰۰۳ م پيښور

۶۰

پاکی هيلی

هغــه څــه چې مو په زړه کې هو سيږي
زمـــــوږ هيـــلې دي منزل ته به رسيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغــــه هیلې ډیرې پاکې او سوچه دي
چې ملګري مو د ژوند او همیشــه دي

دا ژوندون د امیـــد ونو لوی جهان دی
ځکه تل په هلــــو ځلو کې انسان دی

د مادي دنیـــا متــاع پسې به ګرزي
خو اخر به د نیستۍ په طـــرف پرځي

چـــا چې بل انسان ته کړی دی خدمت
دا حتمې ده چې بیا مــو مي بـه عزت

ځینی شته دا سی کسان چې مُضري کا
چې تاوان درته رسیږي خوشحـالي کا

دوی په خپلــه په تلاش کې د ضرر دي
خـــدای وهلي ځان نه کلـــه با خبر دي

۲۱

ځوک چې چـــاتـه کوهي کني هغه خپله
په کـــوهي کې به یې ځای وي تـــل ترتله

چې د بخـــل او کینې نه ،نـــه مړیږي
ناروا دی هیــــــځ منزل تـه نه رسیږي

تکبر دا د جاهلـــــــو خلکو کار دی
په دنیا باندې تل کلــــــه اعتبار دی

پاکې هیـــــلې د انسان او انسانیت
درته ښایي که دې ګران وی خپل عزت

د اخــــــلاص لاره مدام د پیروزي ده
د انصاف تله قــــانون د بادشاهي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغــــاني دا صداقت لوی عبادت دی
خپل قسمت چې در رسیږي قناعت دی

****

جنوری ۲۰۰۴ جرمني

۶۲

کوډ ګره

چې د ستر ګو په کاته سحرا و جادو کا
د ســـحر ګرو ستر ګــو قدر دی په کار

هسې ګــوري تصور کې تــه به واې
د ځواني هــوس یې ښکاري په اظهار

جګه پوزه یې چار ګل ده ښایسته کړې
د ښـــو څوکې یې جوړې دي په شمار

سپینه خوله سره اننګي ګلابی شونډې
که نصیب دې شوې ترې ونکړې انکار

جــذبـــه مې د ځواني په ټینډ کو شوه
د هندو دلــور په ستـــر ګو کــې په وار

دا د رب د قـــدرتـــونـــو نـــمونه ده
افغـــانـــي غـــم دې کـــوه لږ په کرار
****
بادزون ، جرمني فبروري ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نا پایه منزل

نه رسم منزل ته نیمه لیار کې پاته شوی یم
ګوره چې روزګار څه په پیچومو خیژولی یم
نن چې دا محتاج ژوند سره لاس په ګریوان ګرځمه
دې حالت ای خلکو نور تر پوزې راوستلی یم
نشته چې علاج مې د مرض نه کوم هوښیار طبیب
رادې شي اجل نور انتظار یې ستړی کړی یم
پوه یمه په دې چې دا خپل لاس وي د ګلونو لاس
زه خو همیشه خپلې راستی، راپرزولی یم
ناست یم سروبي کې نه کابل نه د لغمان شومه
لاس کې مې رباب دې ډیر د غمه خندیدلی یم
نه مې شته پروا ځکه په څنګ کې مې ځوانان دي
ښه مینه د کار لرم بیکاره پاته شوي یم
پام چې افغاني ترخولې نه اه قدرې ونه باسې
ځکه چې دوستانو د شلغم په تول تللي یم

****

کال ۱۹۹۹م

۲۴

څه په کار

چې د اغیار سره دې یار وي بل دښمن څه په کار
چې دې د مینې طلبګار وي بل خوږلن څه په کار

نه دي منزل ته رسیدلي تل کاږه بارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې داغزو باریې په سر وي یاسمن څه په کار

چې د درواغجنو سره مل وي په ښارونو ګرځي
د داسې خلکو اشنایي او خوږ چلن څه په کار

دا چې یو ښکلی لعلي پروت وي په ایرو کې دخار
چې د ایرو په مینځ کې پټ وي ځلیدن څه په کار

چاره یې څه ده چې خلاصون یې ترینه نه وي د چا
چا چې په خپله په ځان کړي خلاصیدن څه په کار

د بې غرضو مصلحت ته چې غوږ نه شوی اشنا
بیا د مغرضو په دوکو کې غولیدن څه په کار
******** *** *********** **
جرمني فبروري ۲۰۰۴

٦۵

جفا

راغــــله تهمتـــونه د اشنا په سر
جوړ چې قیامتونه دي ځما په سر

بده اشنایي شوه بد روزګار شولو
یار شـــو پښیمانه د وفـــا په سر

خوب او خیال مې واړه نامطلوب وخوت
یار مـــې راځي نه شو ددنیا په سر

ډیری هـــلې ځلې مې عبث شولې
شو مه تهـــمتي د دلـــربـــا په سر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما يې افغاني حسن ليدلی دی
خوندېې کړي نازونه د ادا پــه سر

********* *** ***
کال ۱۹۹۹م جرمني

اوتوبان

نه ځــما او نــه دا ستــا دی اوتــوبان
داســې ښکــاري د هــرچا دی اوتوبان
رنګ په رنګ ښکلي موټری پکې درمي
هم د شـــاه هم د ګـــدا دی اوتوبان
په يودم چې وړاندی وروسته پکې کيږي
ال،کا،وی تــه په ســـودا دی اوتوبان
خدای دې نه کړي چې په شتاو۱کې برابرشې
کــه ماښـــام وي نـــو سبا دی اوتوبان
کـــه يـــو لږه شان غلـــطه پکې وکړی
په هــمدې ځــای قــبرستا دی اوتوبان
ډيرځوانان پــکې بی وخته شهيدان شول
مـــرګ نه کـــله مستثنی دی اوتوبان
خمـــا واوره د احتياط ځينی کـــار واخلی
نـــه د ټـــوکـــو او خنـــدا دی اوتوبان
چـــې د مرګ او ژوند يوه دقيقه فرق کړی
نو اصـــلي دښـــمن همـــدا دی اوتوبان

شتاو دنقليه وسايطو ازدحام يابندښت په اوتوبان يا د ترافيکو
په لوی لارو کې ۰ فبروری ۲۰۰۳ جرمنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین سترگی

منصف نه شو په ژوندون کې د انصاف
په عقبا به څه جواب کړې د مناف
د گناه پیتی یې دروند دی د هر چا نه
هسې اخلي د اسلام نوم په گذاف
په ښکاره کې مستقیم خلکو ته ښکاری
په باطن کې کوږ او کینږ دی یک اوصاف
حقیقت کې جو دانه تر ینه درنه ده
خو ځان دروند گڼي همیش ترکوی قاف
په دنیا کې یې یو نیک قدم کینښود
دی ظاهره کې زاهد د خولې په لاف
د رباب نغمه خوږه ده هم شیرینه
غږوي راته سازونه د نداف
افغاني ولس به کله فراموش کا
چا څوي به یې کړه وړه تر چلو صاف

********* *** ***

اگست ۲۰۰۱ مهاجرت

۶۸

سمه لیار

عزت یې شي نصیب چي ربه ستا په لیارې سم شي

ذلت په هغه چا چي د ریا په لیارې سم شي

تیرېږي قافلې د زمانې نن او سبا کې
سر لوړي به وي څوک چي د الله په لیارې سم شي

انسان لري ډیر لوړه مرتبه تر بل مخلوقه
زیبیږي ورته کړه چي د عقبا په لیاري سم شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذاهــد پــه عــبادت رســې د ذهــد مرتبې تــه
سجدې يې شې پخې چــې درضا په لياړې سم شي

سخي پــه سخاوت بانــدي حاصل د زړو رضا کړي
منلی بــه وي څوک چي د سخاپــه لياړې سم شي

ژوندون هسي عبث چي تيروي متاع يــې څــه ده
پيــرو د سمې ليار د مصطفا پــه لياړې ســم شي

درګا تــه دي الله زه افغانــي لاس پــه دعا يــم
مطلب ته رســي څوک چې مدعا پــه لياړې سم شي

********* *** ***

سپتامبر ۲۰۰۳

٦٩

همت

دلبره زه چې ستـــا رضـــا نيسمه
په هر قــــدم کې مې ګناه نيسمه

دا چې شليــدلی ګريبــان ګرځمه زه
ځــان د مجنــون دګورترخوا نيسمه

پدې ســـاده ذاهد مــې نه شي باور
دين دکعبې د در پيشـــوا نيسمه

پرې نه پوهيږمه چې کوم لوری ځم
کله دنيـــا کله عقبـــا نيسمه

په بازاري مينــــه غلط چې نشم
دود د يوسف او ذليخـــا نيسمه

چې مې باورد خوږ اشنا شي حاصل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمينې لياريې پــه رينښتيـا نيسمه

افغـــــاني پـــرېږده دقسمت خبرې

دهمت لياربه خامــاخـــــا نيسمه

۲۰۰۵ م کال - داشعردطاهرشباب په ښکلې اوازکې

کمپوزشويدي.

د وطن پــه ياد

(متن به چار زبان)

شعر و آهنگ زيبای وطنی

شا عر: سميع الدين افغاني

Author: Sameuddin Afghani

خواننده : صديق شباب

Singer: Sediq Shabab

د وطن پــه ياد

پــه وطـن موجوړماتم دی

تــورتمونو کې مو شپې دي

دا د کــوم ظـــالم له لاسه

چې ظلمونو کې مو شپې دي

*** ***

ګــران وطن راته سوراورشو

دوزخ لمبې تـــرې خــيژي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بــــل محشر ته حاجت نه شته
قيامتونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم له لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د کــــابــــل هــــره کــــوڅــه مو
ښکلي ښکلي خــــــاطرې دي
اوس يې وران او ويجاړ ګورم
ګــــړنګونو کې مــــو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
زوړ او ځوان مو شهيدان شول
څــوک بې پلاره څوک بې موره
د چا کور جوړ قــــــبرستان شو
زيــــــــارتونو کې مو شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افغانان ټول تار او مار شول
څوک په کوزا وڅوک په بردي
په وطن کې چې او ســــــيږي
ماتمونو کې يې شپې دي
دا د کــــــوم ظالم لـــــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
د اسـلام پــــه تــــمه تــــمه
د کـــــافرو کانــي وشـــوې
هــــــــيڅ تميزکـولای نه شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په چـــرتونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
دنـــــیا تـولـه راته خاندي
موږ په چیغو چـــیغو ژاړو
څه سپین ستر ګې دنیا ګۍ ده
سیاستونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي
*** ***
افـــغانی وطن به جوړ شي
که د خدای مـــــهربانـي وه
د پــــردو لاس بــــه لنډ یږي
امـــــیدونو کې مو شپې دي
دا د کـــــوم ظالم لـــه لاسه
چې ظلمونو کې مو شپې دي

دا شعر په کال ۱۹۹۲ د نوید د جریې
په شپږمه ګڼه کې خپور شو.
سمیع الدین افغاني

ترجمه به دری از استاد محمد اسحاق برکت

دوطن په یاد

به یاد وطن

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وطن مو جوړ ماتم دی
وطن ما ماتمسرا شده
تورتمونوکې مو شپې دي
در شبهای تار بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چې ظلمونوکې مو شپې دي
که در مظالم شب را به پایان میبریم
*****
گران وطن را ته سور اور شو
وطن محبوب بر ما آتش سوزان شده
د دوزخ لمبې ترې خیږی
شعله های آتش جهنم ازان بر میخیزد
بل محشر ته حاجت نه شته
به محشر دیگري ضرورت نیست
قیامتونو کي مو شپي دی
شبهای خود را بسان روز رستاخیز بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونو کي موشپي دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
د کابل هره کوڅه مو
از هر کوچه و برزن کابل عزیز ما
ښکلي ښکلي خاطری دی
خاطرات شیرین و زیبایی داریم
اوس يي وران او ويجاړ وینم
حال او را خراب و ویران مینگرم
ګرنګونو کي موشپي دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

در پرتگاههای بین مرگ و زندگی شب را میگذرانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چي ظلمونوکي مو شپي دِی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
زوړ او ځوان مو شهیدان شول
پیر و برنای ما همه شهید شدند
څوک بی پلاره څوک بی موره
عده ای یتیم وعده ای هم یسیر شدند
د چا کور جوړ قبرستان شو
خانه های عده ای به گورستان مبدل گشت
زیارتونو کی مو شپی دی
در مزارات شب را بپایان میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
افغانان ټول تار او مار شول
افغانها همه تیت و پاشان شدند
څوک په کور او څوک په بر دی
کسی در خانه و بعض در صحرا و بیابان
په وطن کی چی اوسیږی
آنهائی که در وطن به سر میبرند
ماتمونو کی یی شپی دی
شبهای شان در اندوه و ماتم است
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است

(c) ketabton.com: The Digital Library

چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را به سر میبریم
*****
د اسلام په تمه تمه
به امید و آرزوی برقراری اسلام
د کافرو کانی وشوی
مگر اعمال کفرانه انجام دادند
هیخ تمییز کولای نه شو
هیچ تمییز کرده نمیتوانیم
په چرتونو کی مو شپی دی
شبها در فکر و چرت بسر میبریم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
په ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را بپایان میبریم
*****
دنیا ټوله راته خاندی
جهانیان همه بر ما میخندند
موږ په چیغو چیغو ژاړو
ما با صدای بلند و زار زار میگرییم
څه سپین سترګی دنیا ده
چه دنیای دیده دراست!!!
سیاستونو کی مو شپی دی
در میان سیاستها زندگی میکنیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمونو کی مو شپی دی
که در مظالم شب را به سر میرسانیم
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانی وطن به جوړ شی
میهن افغانها ساخته خواهد شد
که د خدای مهربانی وه
اگر لطف و مهربانی خداوند باشد
(به لطف و مهربانی خدا)
د پردو لاس به لنديږی
دست بیگانگان کوتاه خواهد شد
امیدونو کی مو شپی دی
به امیدها شب را بپایان میرسانیم
دا د کوم ظالم له لاسه
اینهمه از دست کدام ظالم است
چی ظلمو نو کی موشپی دی
که در مظالم شب را بپایان میرسانیم.

ترجمه خواندن (متن) پشتو به زبان انگلیسی:
From Pashto to English – Date:1/3/2010

د وطـن پـــــه يـــــــاد

In Memoriam of the Homeland

په وطـن مو جــــوړ مــــاتــــم دی
In our homeland we mourn
تــــــورتمــــونــــو کې مو شپې دي

We pass our time in darkness
دا د کـــــوم ظــــــــــــــــالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چې ظلمــونو کې مو شپـــې دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګــران وطن راتـــه سور اورشو
Our homeland has become uninhabitable
د دوزخ لمبی تــــری خـــیـــږی
The fires of hell rise from it(the homeland)
بـــل مـحشـــر تـــه حاجت نه شته
Judgment day is already here
قـیامتـونو کې مـــو شـــپـــې دي
We are already living it now
دا د کـــــــوم ظالـــم لــه لاسه
Who's caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?

چي ظلمونو کي مـــو شــــپي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***
د کـــابـــل هــــــره کـــوځــه مو
Allies of our Kabul
ښـــکلي ښــــکلي خـــــاطرې دي
Provide fond memories
اوس يـې وران اوويجاړګورم
but are now demolished and destroyed
ګــــړنګونو کـــې مـــو شپې دي
we are living in a crater

دا د کـــــــوم ظالـــم لــه لاسه
Who's caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مـــو شــــپي دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***
زوړ او ځـــوان مو شهـيدان شــول
Both young and old have become martyrs
ځــوک بـــې پلاره ځوک بې موره
parents suffer from the loss of their children
د چا کـــــور جوړ قـــــــبرستان شو
homes becoming graveyards for some

زيـــــــــارتونـــو کې مـــو شپې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

We live in houses of holy graves
دا د کـــــــــوم ظالـــــم لـــه لاسـه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظــلمـــونـو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افغانان تول تـــــار او مـــار شول
Afghans have been massacred
 څوک پـــه کـــوز او څوک په بر دي
Scattered all over

په وطن کي چي اوســـــــيږي
Those living in the homeland
ماتـمونـــو کي ی ـــي شـپي دي
They are living in mourning
دا د کـــــــــوم ظالـــم لـــه لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مـــو شپـــي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***
د اســـلام پـــــه تـــمه تـــــمه
In the name of Islam
د کـــــــافرو کانـــي وشـــوي
They behave unislammicly
هـــــــــيڅ تميز کـــولای نه شو
We cannot recognise
په چـــرتونو کي مو شپي دي
We are living in contemplation
دا د کـــــــوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کي مو شپي دي
Because of him/this we are living outside the law
*** ***

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنـــــــــيا تــــوله راته خاندي
The world smiles at us
موږ په چيغو چـــــــيغو ژاړو
Whilst we scream(Whilst we scream in anguish)
څه سپين ستـرګي دنياګۍ ده
Look at this domineering world(Can you see this shameless world?)
سياستونو کې مو شپې دي
We are living in a beaurocracy (Politics in everything)
دا د کـــــــوم ظالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

*** ***

افـــــــغانی وطــن به جوړ شي
The Afghan home will be built
که د خدای مــــــــهـــربانـــي وه
If God wills it to be the way
د پـــــردو لاس بـــــــه لنډيــــږي
External (bad)influences will be severed
امـــــــــيدونـــو کـــې مو شپې دي
We live in hope until then
دا د کـــــــوم ظـــالم له لاسه
Who’s caused us this pain?
Who is this outlaw who has done this to us?
چي ظلمونو کې مو شپې دي
Because of him/this we are living outside the law

Author Sameuddin Afghani
سميع الدين افغانی ـ سعيد افغانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطــن پــــه یـــــاد

ترجمه خواندن(متن) پشتو به زبان المانی:

In Erinnerung an unser Heimatland

In unserem Heimatland leben wir in Trauer
In Dunkelheit verbringen wir unsere Zeit
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Unser Heimatland ist unbewohnbar geworden
Die Feuer der Hölle lodern daraus empor
Der jüngste Tag hat schon begonnen
Wir leben ihn schon jetzt
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Mit Freunden unseres Kabul
teilen wir lieb gewonnene Erinnerungen
die aber nun vernichtet und Zerstört sind
Wir leben in einem Krater
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Junge wie alte sind zu Märtyrern geworden
Eltern leiden , weil sie ihre Kinder verloren haben
Für manche wird ihr Zuhause zum Friedhof
Wer leben in Häusern die heilige Gräber sind
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Afghanen wurden dahingemetzelt
in alle winde zerstreut
Diejenigen de im Heimatland leben
leben in trauer
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

im nama des islam
Das ist unislamische benehmen
wir können es nicht begreifen
und sinnen darüber nach
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die Welt lächelt uns an
Während wir vor Qualen schreien
Sieh dir diese tyrannische , schamlose welt an
Wer leben in einer Brürokratie in der sich alles um politik dreht
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?
Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Die afghanishe heimat wird gebaut werden
wenn Gott es so will
Schlechte Einflüsse werden sich aufiösen
Bis dahin lebt die hoffnung in uns
Wer hat uns diese Schmerzen zugefügt ?
Wir ist der Gesetzlose, der uns dies angetan hat ?

(c) ketabton.com: The Digital Library

Wegen ihm leben wir außerhalb des Gesetzes

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library